

mand for Holbek Amts 2den Valgkreds (Eskærning) med saa megen Styrke har gjort gjældende, den nemlig, at Landmændene skulde danne et Fond og Statskassen bidrage dertil. Men saaledes har Sagen ikke stillet sig for mig. Jeg formaar ikke at indsee Andet, end at der ved Regjerings Lovudkast blot tilsigtes en regelmæssig Underviisning ogsaa for Landmænd i de Videnskaber, der i vor Nutid maa ansees lige nødvendige for næsten alle Indstriedrivende. Det er min Overbeviisning, at Agerbruget, der unægteligt er Danmarks Hovederhvervsstilde, har et uafviseligt Krav paa, at de ved Videnskaberne vundne Resultater komme til praktisk Anvendelse i selve Landbruget; men saa formaar jeg ikke at see Andet, end at disse Forsøg maae udføres af Mand, der ere i Besiddelse af de fornødne Kundskaber; thi den praktiske Mand, der mangler disse Kundskaber, vil jo dog aabenbart famle iblinde, indtil han kan veiledes af et efterlignelsesværdigt Exempel. Som Rigsdagsmanden for Svendborg Amts 5te Valgkreds (Oppeermann) meget rigtigt har anført, er det ved Exempler, tildeels hentede fra andre Lande, men afskafede og overførte paa vore Forhold, at Agerbruget er gaaet frem. Hvorvidt denne Landbohøiiskole kan bringes i Forbindelse med de allerede her i Kjøbenhavn bestaaende Underviisningsanstalter, eller om det er nødvendigt, saaledes som i Regjeringsforslaget er tilfattet, at den skal udgjøre i Forening med Landinspektoren og Veterinairskolen en særskilt Anstalt, derom har jeg ikke været istand til at danne mig nogen begrundet Mening, eftersom jeg slet intet Kendskab har hverken til Universitetet eller de dermed beslagtede Læreanstalter i Kjøbenhavn. I Udvalget er jeg sandelig ikke bleven belært; thi, medens Mindretallet siger i Betænkningen Pag. 237: „Vi mene det er let“, har den ærede Ordfører været af en aldeles modsat Mening. Jeg kan derfor ikke Andet end beklage, at jeg er bleven Medlem af et Udvalg, hvor jeg aldeles savner den fornødne Sagkundskab, og dog har været saa uheldig i Udvalget, ved at slutte mig til den Side, som Tilfældet er, at danne Fleertallet; men netop fordi jeg erkjender min egen Udygtighed, netop derfor har jeg ikke havt Mod til at skyde Regjerings Lovudkast, der

i mine Tanker dog vil have særdeles gavnlige Følger for alle Landboerne, de større som de mindre, ud i en uvis Fremtid. Det er vel saa, at kun Sønner af de mere formuende Landmænd eller andre begunstigede Classer i Samfundet i Reglen ville kunne frekventere denne Anstalt; men er det ikke saa, mine Herrer! i alle Livsstillinger, at den Fattige maa staae tilbage, og bliver det vel nogensinde anderledes? Det er saa langt fra, at jeg skulde misunde de mere gunstigt Stillede en saadan Videnskabelighed, at jeg tvertimod glæder mig derved; thi dersom den virkelig bringer til grundige Forbedringer i Agerbruget, da ville de mindre Landmænd, med Exemplet for Ole, meget snart opnaae de samme Forbedringer og de samme Fordele, naturligtvis forholdsvis. Jeg tør paastaae, at den mindre Agerbruger vil gjennemføre disse Forarbejder ligesaa hensigtsmæssigt og mindre bekosteligt, fordi netop den mindre Agerbruger er i Besiddelse af den personlige Arbeidsdygtighed, og det er dog saare naturligt, at den Mand, som arbejder for sig selv, arbejder med mere Omhu og Tænkfomhed, end naar han arbejder for Andre, naar det dog er tvivlsomt, hvorvidt han høster Bisfald eller ikke. Jeg kan umuligt overse de Manges Bee og Vel, der ere og stadigt maae blive knyttede til det større Agerbrug; det er dog vist unægteligt fordeelagtigere og under alle Omstændigheder langt behageligere at arbejde under en oplyst og dannet Forvalter, Forpagter, hvad han nu kaldes, end under en uvidende Person. Vi have for ikke mange Aar tilbage hørt grundede Klager over den Raahed og Brutaltet, der næsten gjør sig gjældende paa alle større Godser her i Landet. Da det altsaa er min Overbeviisning, at denne Læreanstalt vil stifte stort Gavn, er den finansielle Side af Sagen et underordnet Spørgsmaal for mig.

Skulde Regjeringen ville gaae ind paa Mindretallets Forslag, da skal jeg naturligtvis gjerne stemme derfor som subsidiairt. Som sagt, jeg mangler den fornødne Sagkundskab, for med Bestemthed at kunne danne mig nogen begrundet Mening om, hvorvidt denne Anstalt kan bringes i Forbindelse med Universitetet eller